

TISZAVIDÉK

24

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó:

SZILBER JÁNOS.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetéseket, hirdetések, hirdetések intézendők.

A nők hivatása.

A házasság a földi boldogság czéljából köttetik és vajjon a földi életnek adhat-e egy bölcse valószínűbb czélt, mint a boldogságot? Akar-e valaki hatalmas, gazdag, irigyelt, szóval bámult egyén lenni, azt mondja a példabeszéd, hogy egy jó nő a legrosszabb férfit is megjavíthatja. És ez igaz is; mert a nő arra van hivatva, hogy boldogítson; s azért nevezik őket az emberiség védangyalainak. Már pedig akkor első sorban férjének kell, hogy őrző és boldogító angyala legyen. S hány eset van, hogy angyal helyett valóságos — ördöge lesz a férjnek; pedig ha jól fel tudják fogni kötelességük érzetét, a mi a házasságnál a fő, akkor saját boldogságuk árán is megszereznek a családi élet boldogságát.

Tőlünk nőktől függ, hogy egy egész életre nyugodt csendes házi tűzhelyet alkossunk magunknak; nem muló szenvedélyes szerelemmel, de őszinte, odaadó, önmagunkat is feláldozni képes szeretettel. S azt a szent érzést a mely bennünket hozzá fűzött, ne hagyjuk elaludni; de minden erőnkkel oda hasunk, hogy az még fokozódjék.

Ha czélul tüzzük ki magunknak a boldogítást, feláldozóknak kell lennünk mindenben, nem pedig követelőknek. Oh ha így gondolkoznék minden nő, akkor édes jutalmul nyernék azt, a mit

csak az az öntudat nyújthat, hogy hivatásunkat hiven és lelkiismeretesen betöltöttük; s magunknak is megszereztük azt az édes családi boldogságot, mely a kötelesség érzetén alapszik.

Akkor nem kellene félnünk, hogy férjünk saját házában nem találja fel otthonát, — s házon kívül keres szórakozást, hogy elfelejtse az otthoni poklot.

Egy nőnek oda kell hatni, hogy nélkülözhetetlen legyen férjének, s ha összehasonlítást tesz más nővel, mindig az ő előnyére történjék. Tartsa meg házassága után is leánykori csinoságát; gyermekeit ápolja és jó magaviseletre oktassa, férjét pedig szeretnie kötelessége.

Mit gondoljon ő még vele is, elég az, ha kimennek sétálni, akkor felöltözködik „másnak”, a férjének fölösleges.

Csak hogy a férj megfordul ám más hol is, s ha ott az ellenkezőjét látja az ő otthonának, összehasonlítja a csinos neyecskét az ő nem csinos feleségével, otthon elmondja, hogy bizony csak rend van annál az X-nénál, meg csinos asszony az még mindig.

Ennél azután nem kell egyéb; kitör a vihar az egész erejével, a szegény X-nére az lesz szórva irgalmatlanul minden titulus, hogy milyen kokett, haszontalan asszony, még az ő férjét is elcsábítja; pedig dehogy akar az valakit elcsábítani, de kevésbé az ő fér-

jét; az csak a maga férjének akar tetszeni még mindig, — úgy, mint régen. De ne csak külsőleg kívánjuk meghódítani férjeinket, hanem lelkileg is. Megtörténik igen sokszor, hogy a férj az anyagi gondok miatt rossz kedvűen tér haza; nem bánt senkit, csak szomorú, ilyenkor nem hizeleg, nem tud; ez nem a szeretet hiánya, hisz épen akkor érzi szükségét egy szerető léleknek, a ki megosztja vele bánatát.

Ha ilyenkor a szerető nő részvétellel közeledik felé, kis kezével igyekszik elsimítani homlokáról a redőket s egy édes csókkal zárja le panaszos ajakát, vigasztal, biztat a jövővel, mind ezt tenni szent kötelessége. Van-e a világon olyan férj, a ki nem lenne ilyenkor hálás? S nem lenne az az öntudat édes jutalom, hogy hivatásunkat betöltöttük; mert vigasztaló angyalai lettünk annak, a kinek az oltár előtt azt esküvénk, hogy nem hagyjuk el őt semmiféle „szükségében.”

De a helyett, hogy tennénk, azt kívánjuk, hogy még mindig szeszélyeinknek hódoljanak; s a rossz kedvet ne hozzák haza. Elkezdünk zsémbelni, még a férj megunja a meg nem érdemelt leczkéztetést — s elmegy. Ha hazajön, újra kezdődik ez a — boldogság.

S ez így tart mindaddig, míg végre azt veszi észre a szegény férj, hogy jobb is lenne, ha soha haza nem kelene menni ahhoz az örökösen szur-

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

Gizához.

*El-eljárak utoljára
Házatok alatt,
Bucszónak megcsókolom
A hideg falat.
Forró könnyem, lázas csókom
Red hullatom.
Isten hozzád, mindörökre
Kis menyasszonyom.
Bánatosan sir a felhő,
Ugy zokog a szél
Siró felleg, zokogó szél
Csak rólad beszél.
Csak miattad kél a sóhaj
Sápadt ajkamón.
Isten hozzád, mindörökre
Kis menyasszonyom.*

Szilágyi S. Ferencz.

A vingai kántor.

— Humoreszk. —
Irtá: Reim Lajos.

Bőlény Istók a vingai plébánián hasznos funkciót volt hivatva teljesíteni, meg lévén áldva olyan javakkal, melyek ott állandó jövőt biztosítottak neki. Hatalmas erejű, mély hangja volt s a vasárnapi istentiszteleteken oly szépen kísérte a vingai asszonyokat, hogy azok már csupa hálából sem

kutatták, hogy Istók orra miért vörösödik napról-napra jobban. Pedig annak okát könnyen megfejtették volna.

Istók reudkivül szerette a „tütüt.” A „tütü” alatt természetesen olyan sárgás színű folyadékot kell érteni, melyet a kabai asszony nevével együtt szokás emlegetni.

Bizony gyakran megesezt, hogy Istókot egyenest a „Sárga csókó” támogatták fel a kórusra, de ott is csak úgy volt hajlandó hangot adni magából, ha „tütü” tetek elébe. Aztán végig zugott hatalmas hangja s a vingai hívek ajtáson keresztül.

Istók, — ha hajladozva is — de mindig megfelelt valahogy kötelességének s így a vingai plébános, fötisztelendő Torma Gellért csak eltűrte a plébánián. Persze nem mult el nap, hogy morális leczkében ne részesítette volna.

Egy vasárnapi mise alkalmával Istókot teljesen elázva támogatták fel a kórusra. Istókot, hogyau, hogy nem szörnyen elfogta a buzgóság s az ő mély, hatalmas hangján elkezdte:

„Jobb a bor, jobb a sör, jobb a pálinkánál
S a magyar neyecské az oláh fertánál.”

Dér Abris, ki Istókot támogatta nem vesztette el lélekjelenetét, hanem begyömöszölve gyorsan Istók száját s vékony czinega hangján fogott bele a szentmise énekbe. Eltekintve attól, hogy e jelenetre néhány ajtatosabb asszony eljött, a szertartás Der Abris segédletével raudas befejezést nyert.

Főtisztelendő Torma Gellért most már teljes szigorral intette Istókot, hogyba még egyszer beteszi lábát a „Sárga csókó” ba kérelhetetlenül elbocsájtja. Ez az intés megtette hatását, Istók feléje sem nézett a „Sárga csókó”-nak, de titokban a kis Kajla Marczit valóságos stafétáknak fogadta s ez a kis imponátor hordta neki a „tütüt” a „Sárga csókó”-ból.

Szegény Istók! még sem kerülhette el sorsát.

Főtisztelendő Torma Gellért papi áldozásának 25 éves jubileumát ünnepelte. Az ünnepséget este a „Király szálló”-ban 100 terítékű nagy banket fejezte meg, melyen a megye számos előkelő tagja is megjelent.

Istók már kora reggel átérte e nagy ünnep jelentőségét s miuthogy a dikcióra készünie kellett, úgy suttymban be-be tekingett a „Sárga csókó”-ba is.

A fötisztelendő ur a bankett előtt lelkére kötötte, hogy az estélyen kifogástalanul viselkedjék és őrizze meg komolyságát.

Istók mindent megígért. Este a banketten látni lehetett, mint akar szavának ura maradni, de hiába, nem tudott.

Mikor megpillantotta az asztalon a hosszú nyaku, vignettás boros palackokat s mellette azokat az iczi piczi pohárkákat, teljesen elhagyta hidegvére s idegesen izgett-mozgott. A fötisztelendő ezt észre vette s többször haragos pillantásokat vetett feléje. Istóknak azonban esze ágában sem volt oda

kálódó asszonyhoz. A nő pedig addig odahaza sirdogál, nem a fájdalom, hanem csak hiúságból és ha valakivel találkozik, biztonnal elpanaszolja, hogy neki milyen rossz férje van, s ő a leg-szerencsétlenebb asszony a világon. Pedig, ha jól meggondolná, ő is azt mondaná, a mit én, hogy minden nő maga az oka boldogtalanságának; mert ha teljes boldogságot nem is, de egy nyugodt házi életet minden nő teremthet magának, — ha ő akar!

A gazdaember uzsorásai.

A földmivelési kormány különösen a gazdálkodó osztályt mélyen érdeklő rendeletet intézett az eljáró hatóságokhoz. A miniszternek ugyanis kiterjedt a figyelme arra, hogy mostanában mikor a buza árának fluctuációi gondba ejtik a gazdát, — meg-rohanják ügynökök, megveszik a termést előre előre, előleget adnak, vagy a termést előre ki fizetik s a gazdától váltót vesznek. A földmivelésügyi kormány a szédelő kereskedelmi ügyletben megtalálja az uzsorás-kodás kritériumait s szigorú megtorlást kíván ellenükben.

Soha a gazda veszedelmesebb csábításnak kitéve nem volt, mint éppen most, midőn egy súlyos esztendő utóbbjait kelleme kiheverni. A buzaárak ma magasak. S mily árban kapott a gazda előlegeket? A tavalyi esztendő nyomorúsága is érezhetőbb.

Egy bizonyos: hogy a magyar gazdának a konkurencziával szemben egy előnye van: elsőnek jelenhetik meg buzájával a piacon. Az aratás ideje, Magyarország földrajzi fekvése, jó formájú teljesen kiépített vasúti hálózatunk, — néhány hét, előnyt biztosítanak Amerikával, Oroszországgal szemben. Ilyen körülmények között a magyar gazda önmagának ellenségévé szegődik, ha akár könnyelműségből, akár okatlan félelemből, akár pillanatnyi szorultságának uzsorás nyomása alatt a kedvező kőpíntwák eshetőségeit nem a maga javára aknázza ki, hanem illetve kap egy átlagár után s az évi aratás minden kedvező momentumainak hasznát másnak engedi át.

nézni, hanem egyre csak azokat a piczi pohárkákat szemlélte, számitgatta magában, hogy ha itt alaposan be akarja rugni, kérek 100 pohárka bor éppen elegendő lenne.

Vingán akkoriban vezették be a villamos világítást s a „Király szálló“ dísztermét is ez világította be nappali fényvel. Történt pedig, hogy a vezetékben valami baj esett s egy pillanat alatt pokoli töltés borult a teremre, mi a díszes társaságot nem a legkellemszerűbben érintette. A szálló bérlője fejvesztve, káromkodva futkosott s összes személyzetét gyertyákért mozgósította. De erre már nem igen volt szükség, mert néhány perc alatt ismét kigyúltak a kis tűzgolyók, szerte szórva fényüket a díszes társaságon.

A társaság — mely ezalatt kedélyes eszmecsere kezdett a villamos világítás előnyéről és hátrányáról — e pillanatban meghökkenve tekintett az asztal közepére. Az imént felbontott, egyik hosszú nyaku boros palack fülesen szomorgott a kompos tál kello közepében. A meglepetés oly óriási volt, hogy egyik sem tudott szóhoz jutni. A kínos csendet végre is Istók zavarta meg, hatalmas felköszöntőt mondva az ünnepelt főtisztelendőre, ki folyton dühtől szikrázó szemekkel nézett f-leje.

A vingai plébánián másnap megüresedett a kántori állás, de hogy miért, azt máig sem tudja senki.

A gazda ne legyen könnyelmű, ne legyen ijedős, ne bocsátkozzék spekulációkba, hanem maradjon meg a buzaértékesítés természetes módja mellett s várja be békén termését s azután kész áruján a piaci áron adjon tul.

A miniszter intézkedését pedig minden vonalon és mindenki szívesen hallgatja, kár hogy az üzleti szédelésnek csak egy nemére az ugynevezett gabonauzsorára terjeszkedik ki. A helyzet az, hogy jámbor falusi néphez gépgyárosok ügynökei néznek. Megvétnék vele törlesztésre, váltó vagy adóslévél obligójával gazdasági eszközöket, aztán — nem azt szállítják, hanem a kötlevel hamisításával, vagy más furfangos módon szállítanak négyszeres áru gépet. Megyének egy helyén történt meg, hogy a roppantul kiöltözött pesti vigécz miut vezérigazgatót mutatta be magát. Borközi állapotban rávett egy módos gazdát, hogy tanúsítsa miként a községükben járt. Az igazgatósága előtt öngazolással kell ez. Egy ilyen szíveséget hogyan lehetne a vezérigazgató urnak megtagadni? S mi lett a vége? Az, hogy két hét múlva megérkezett egy cséplőgép s mikor a gazda hülledezett s nem fizetett, a gépgyáros beperelte s a tárgyaláson felmutatták a csalárd uton megszerzett gyanutlanul aláírt czifra kötelezvényt. A miniszternek ebben a kérdésben is határozni kell s erélyesen a hydra-fejére hágni ennek az üzleti szédelésnek.

Magát a pénzügyi, adóügyi törvényt és szabályokat is méltán sorozhatjuk sok esetben a kiscgazda megrontóivá. Éppen hogy e sorokat írjuk, látott napvilágot Lukács László pénzügyminiszternek rendelete, mely szerint eltekint az adócsökkentés írásbeli bejelentésétől a járattlan, jobbra irástudatlan kis gazdák érdekében. Tavaly midőn részleges aszály volt vidékszerre, hányan nem részesültek adó leengedésben, mert nem tudták, hogy az adó leengedés iránti kérelemnek szabályszerű bélyegzett istancziókon kell előterjesztetnie.

Aztán fináncz kéz pontokra helyezkedik már az a meghatározás is, mely az elemi károk konstatalhatóságát vidékszerre általános elemi csapás esetére teszi. Mikor a törvényhozás ezt a törvényt alkotta, a magyar gazda nem ismerte fel, a hesszeni legyet. Ennek a gazdákat fenyegető állatnak pedig az a kedves tulajdonsága, hogy nem ismeri a pénzügyi törvényeket és szabályokat és így általános elemi csapásként nem pusztít. Egy-egy gazdát tönkre tesz, aki nagy busau júniusban fölszánthatja földjét, de minden gazdát nem pusztít ki. Így aztán nincs elemi csapás következőleg nincs adóleengedés. Mert adóleengedés csak általános elemi csapás esetén van. De mit használ az Péternek, hogy Pálnak termett, ha neki nincs mit aratnia és mégis annyi adót fizet, mint Pál.

Mit használ, mit eredményez? Keserűséget.

Nagyon helyes lenne a pénzügyminiszterhez a kérdés ezen része érdekében a megyének fölírni. A mit a miniszter most oly elismerésre való módon a méltányosság javára elintézt, vegyék tudomásul gazdáink, de az ő érdekükben kívánjuk, hogy ne éljenek vele. Rossz napokra vegyünk tudomásul a miniszter rendeletét. Most pedig bő áldás reményeiben ringassuk magukat.

*

Elemi károk eseteiben, melyekről föntebbi cikkünk szól, mint tudva van, hivatalból való eljárásnak nincs helye s az adót csak szabályszerű írásbeli bejelentés alapján en-

gedik el. A pénzügyminiszter most kijelenti, hogy két megbízottnak szóbeli jelentését is ellehet fogadni, de csakis a törvényes szabályokban járattlan s többnyire irástudatlan kis gazdák érdekében, nincs azonban megokolva eme kedvezmény a nagyobb birtokosok és uradalmakkal szemben. Meghagyta ezek folytán a miniszter, hogy a nagyobb birtokosoktól és uradalmaktól az elemi károk írásbeli bejelentését követeljék, ellenben a földmives osztályhoz tartozó kisbirtokosok érdekében kiterjeszthetik a méltányosság legszélsőbb határáig a megbízás útján való kárbejelentések elfogadását.

UJDONSÁGOK.

— **Halottak estéje.** November elsején volt a katolikusok gyászünnepe. Minden évben november 1-én este a katolikus temetők fényesen ki vannak világítva. A ki csak teheti, nem mulasztja el szíve szeretettjének sírját kivilágítani, és a sírra koszorút tenni. Mennyi bánat szorol meg egy sír mellett? hisz a ki benne nyugszik, az volt szívének mindene. A temető néma sírjai mellett minden magyar ember, önkénytelenül is vissza gondol egy sírra, mely távol innen, ez évben nyílt meg, felséges királyuk és hazánk nagy fájdmáról. Ki hitte volna az elmúlt évben, amidőn egyetlen fia sírját feldiszítve, zokogva imádkozott, hogy a következő évben, már az ő sírja mellett fog imádkozni, . . . a magyar.

— **Felügyelet a sütő-műhelyekre.** Kívánatos intézkedést tett a miniszter a sütő-műhelyek rendszeres vizsgálata tárgyában. Elrendelte, hogy a tisztí orvosok ezen a sütő-műhelyeket minél gyakrabban vizsgálják meg s a netán észlelt tisztatlanságról tegyenek jelentést, illetve a büntető eljárást megindítását el ne mulasszák. Hát biz egy kis felügyelet nem fog ártani.

— **Lökötök és orgazdák bandája.** Messze elágazik annak a jól szervezett nagy lökötök bandának a működési nyoma, melynek főfőszékét a kisteleki csendőr-őrsparancsnokság Kisteleken fedezte fel. Az erélyes nyomozás nap-napra újabb sikerrel jár és ma már bizonyos, hogy egy hatalmasan szervezett lökötök és orgazda-banda garázdálkodott hosszú idő óta Csongrádvármegyében, Pest-megye alsó részén, sőt működése átcsapott a Bacszkába is. Több mint 4 hete folyik szakadatlanul a nyomozás és ezzel egyre szaporodik a letartóztatottak száma is, kiket a Szeged kerületi fogházba szállítanak be. Együtt van eddig a bandának 10—15 tagja a Mars-téri fogházban, több egyén meg szokásban van. Az ellopott és a nyomozás során ismét megkerült lovak száma is egyre szaporodik. Mindenfelé találunk az ügyes csendőrök elkötött lovakat. A banda főképpen vármegyénkben, Szentesen, Hun.-Vásárhelyen Félégyházán, Kanizsán, Kisteleken és Szeged határában garázdálkodott. A nyomozás, mely mind újabb adatokat szolgáltat a gonosz lökötök csinytevéseiről, egyre folyik.

— **Mikor aratnak a földön?** Erre a kérdésre röviden azt lehetne felelni, hogy mindig. De mégis érdekes, hogy a földteke melyik részén, mikor foly az aratás: Januárban, mikor nálunk hó berítja a földet s a meleg szobában keresünk menedéket a dermesztő hideg ellen, Ausztráliában rekkenő hőségben aratnak az emberek. India és Felső-Egyiptom egy része februárban lát az aratáshoz, mely Alsó-Egyiptomban márcziusban végződik. Áprilisban Cyprus szigetén és Perzsiában aratnak, továbbá Kis-Azsiában, Mexikóban és Kuba szigetén. Májusban kerül a sor Algírba, Közép-Azsiára, Kiua, Japán s az amerikai Egyesült-Államok egy részére. Julius havában aratnak a dunai államok, Magyarország, Görögország, Dél-Oroszország, Itália, Spanyolország, Portugália, Franciaország déli részén és az amerikai államok közül többben. Juliusban arat Németország, Ausztria, Franciaország északi része, Svájc, Svéd-, Norvégország. Szeptemberben Észak-Oroszország. November és decemberben Észak-Ausztráliában Peru, Dél-Afrika és Alsó-indiában végzik az aratást.

— **Katalin-bál.** Iparos ifjaink a f. hó 27-én tartják katalin táncvigalmukat a Kasino termeiben Iparos ifjaink mulatságait rendszerint nagy fényűvel szokták megtartani, ez alkalommal pedig nagyobb anyagi áldozatokat hoznak, hogy közönségük számára az estét igazán fényessé szórakoztatóvá tegyék. Hogy pedig iparos ifjaink mily újításokkal készülnek, egyelőre még a hatás kedvéért nem árulhatjuk el. Annyit azonban a kíváncsiak kedvéért meg suguunk, hogy a Katalin-bál közönsége, ritka látványosságának lesz szemtanúja.

— **Megyebizottsági tagok választása.** Városunkban a megyebizottsági tagok választása f. hó 15-én fog megtartani. Ez ügyben a mai napon d. e. 9 órakor értekezlet tartatik a Pannónia szállóban, mely értekezletre a választásra jogosultakat külön meghívókkal is egybehívták.

— **Visszalépet.** Lypunk mult számában hírt adtunk arról, hogy Tasuády Imre a vármegyei III. aljegyzői állásra beadta pályázati kérvényét, s ezen állásra egyhangúlag meg is választották. Mint értesülünk Tasuády szolgabíró meggondolta a dolgot s a III. aljegyzői állást nem fogadja el, megmarad továbbra is szolgabírói állásában.

— **Lóvásárlás Franciaország részére.** Rendkívül érdekes hírről értesülünk. A francia kormány több megbízottja érkezett Szegedre azon czélból, hogy a magyar Alföldön 3000 lovat vásárolnak össze Franciaország részére és Szegeden rendezik be a bevásárló lovak elhelyezési telepét.

— **Krivány sorsjegyei.** Olvasóink bizonyára emlékeznek még e hírre sikkasztóra, aki az aradi árvapénztártól oly érzékenyen károsította. Tudvalevő az is, hogy Kriványi nagyban játszott osztálysorsjegyekkel s most fővárosi tudósítónk arról értesít, hogy Dörge Frigyes fővárosi tudósítónál is — Budapest Granátos-utca 12. — vásárolt egy negyed sorsjegyet, egyezer koronát nyert. A bankház a nyert összeget deponálta az aradi árvapénztárnál, mely ezáltal oly összeghez jutott, melyre bizonyára nem számított.

— **Papiros a krumpli szarából.** A „L'Agri-culture Moderne“ című szaklap érdekes újításról ad hírt. Groningen provinciában (Hollandia) kísérletet tettek a burgonya leveleinek papirgyártásra való felhasználásával. Groningenben a papirgyártás magas fokou áll, másrészt pedig a burgonyát igen kiterjedt mértékben tenyésztik. A kísérlet az amsterdami olasz konzul jelentése szerint várakozáson felül sikerült. A papirgyárosok a burgonyaszár tonnájáért ez idő szerint 5-60 frankot fizetnek. Ez az újítás figyelemre méltó haszonnal fog járni, különösen, ha a burgonyatermelés nagyobb arányokat fog ölteni és így a gyárak méltányosabb áron veszik át a gazdáktól ezt az új nyers-terményt, melyet eddig legfeljebb a trágyázásnál értékesítettek némiképp.

— **M. kir. osztálysorsjegyek.** A ki osztálysorsjegyeket akar vásárolni, az forduljon közvetlenül a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank váltóüzletéhez (Budapest, Dorottya-utca 1). Ez az intézet minden tekintetben legnagyobb biztonságot nyújthat. Mintán közvetlenül a huzás előtt 1898. november 17-ikén és 18-ikán az említett pénzüzet rendszerint tul van terhelve megrendelésekkel, a mennyiben a közönség nagy része ezen előkelő intézettől szerzi be sorsjegyeit, ajánlatos lesz a sorsjegyeket nála már most megrendelni, a míg a készlet el nem fogyott.

Selyem damaszt 75 krtól.

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogasztóknak** postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyári (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés. Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

IRODALOM.

„Tisztviselők érdeke“ czimvel rendkívül fontos és érdekes rovatot nyitott újabban a „Magyar Hirlap“. Az új rovat mindent felölel, ami az ország nagy és intelligens tisztviselőkarának a javára szolgálhat. S ámbár a „Magyar Hirlap“ eddig is általánosan adott bőszéget tért minden olyan közleménynek, amely a tisztviselők helyzetének nagyon is

megérdemelt javítását szolgálta: most ebben az új formában még többet tesz és tehet a „Magyar Hirlap“ a tisztviselőkért, mint amennyit tett eddigig. A köz- és magántisztviselők jogainak a képviselő-jeként fog ugyanis szerepelni a „Magyar Hirlap“ ebben az új rovatában, s a sikerre annál nagyobb a kilátás, mert minden párttól és csoporttól teljesen függetlenül, csupán a kitűzött czél által befolyásolva, veszi pártfogásába az ország minden tisztviselőjének ügyét. Magától értetlik, hogy mindent a jog és az igazságosság határai közt eri el, tekintettel lévén arra, hogy a tisztviselők főnekeinek is vannak jogaik. Szívesen vesz tehát a „Magyar Hirlap“ minden felszólalást, kérészt figyelemzetést, amely a tisztviselők sorsát érinti. Ami sérelem esik valahol, azt feltárja s orvosolni igyekszik. Ha valamely közleményvel és érte-ítéssel elő-mozdíthatja a tisztviselők érdekeit: ennek a „Magyar Hirlap“ ezentúl az új rovatban különös elő-zékenységgel ad tért. Ez a rovat a „Magyar Hirlap“nak tehát a polgárság legnagyobb részét öléken fogja érdekelni. — Előfizetési ára: egy hónapra 1 ft 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. — Megrendelhető a kiadóhivatalnál, Budapest, V. Hon-véd-utca 4.

CSARNOK.

A remete szerelme.

Irta: Jeszeniczei J. József.

A reugeteg erdő mélyében, hol a tölgyfák százados koronájukat lugásra hajtják egy-üvé, hol madár nem énekel, csak varju és holló károg, sőtét minden. A természet sötétben fejt ki ősz diszeit, melyekre csak olykor jut el a nap jótékony sugara, emberi kéz nem műveli a rögs földet, mely az indák kuszált futamaival van elborítva, — minden itten a természet eredeti, ősi szépségére és nagyszerűségére mutat. E hely a magány, az elhagyatottság helye.

Mélyen benn az erdőben, egy ősi tölgy alatt, rémes csucban végződő sziklabarlang előtt áll egy kis kuuyhó. Csak nagy száraz levelekből van összetákolva, benn a galylyak vannak elhiutva... s előtte kezdetleges faragású fakereszt áll, a földbe verve. A sziklabarlang — mely sötét bensejével mint egy ijesztoleg hat — kopáran, pusztán áll egy fakorsó, néhány köuyy, összegyűjtött gyökerek fekszenek bejartánál. — A remeté — ki leszámolt a világgal... utálja az embereket, a világot, ki utálja önmagát is... El-éte haldoklás. Álma halál! nincs öröme, mert nincs már szive és érzéke, nincs fájdalom, mert öröme sem lehet. Lelke, teste eltomptult a magányban; nem érez már, mert nincs mit éreznie, ha volna sem tudna: el-felejtette már, mi az az érzés, mi az az érzemény!... Szive egy kiegétt vulkán, lelke egy kormos lap. Mit érezhet, mit gondolhat ő folytonosan egymagában, nem környékezve soha egyetlen emberi lénytől sem? Hisz el-felejté tán beszélni?... csak lelkében zavarognak folyton a rémes képek... előtte a folytonos egyhangúsággal! Éjente nem jön jötevő álom kidüldelt szeméinek ránczos pilláira... a baglyok huhogása, a varjak károgása s a medvék bömbölése ijeszti fel alélt elmélázásából... A szelid hold ráom-leszti világát sorvadó tagjaira s olykor meg is sajnálja, mert köuyyit záporosó alakjában küldi le a rögs talajon, indák és csaláuk között fekvő remetére... ez élő-halottra!

Mi is lenne más egy remete? Holta él: mert meghalt magának, meghalt embertársainak, meghalt a világnak. Kinek élne tehát? A természetnek? Ha! ha! ha!... Ezt vetette és utálta meg legjobban, midőn annak ellene cselekedett. — Kivetközvén emberi formájából és életéből — vajjon élhet-e ennek tehát?!

Senkije nincs... társai: rémes gondolatai; benső barátjai, az őt üldöző torzképek. Oly emberi lény, kinek multja van; jelené és jövője nincs!...

— — — Már késő este van. Az erdő óriási fáinak dus lombkoronáján át a hold ezüst fénye szűrődik át. Az égen csillagok ezre fénylik — csendes lobogással. A hűs esti szellő megsurrantja a zöld gallyakat, melyeken a madarak éji nyughelyet találtak. Ott a faragott kereszt mellett a kemény földön... térdel a remete. Kiszótt arca, kuszált hajával lehanyatlik mellére, honnan barna szőrruhája rongyokban foszladozik alá. Sovány ajkai meg-megmozdulnak, beszédre nyílnak, majd mintha nagy félelemtől lenne megszállya, összeborzadt ijedten huzza össze magát... véres szeméi kimerednek; kezei vonaglanak, szívéhez kap, kinjában ruháját tépdési...

— Igen!... Mi is vagyok én? Nem más-e, mint akár egy darab fa. Az állatnak sorsa jobb az euyénnél. E-tem s-ummi... akár halálom... Nincs öröömöm, nincs érzetem, semmi vagyok! És mi az oka ennek? Mi vitt engem erre? — A vallási rajongás, az o talan bigottizmus, a rábeszélés az erkölcsi kényszer, az ámtás, a család, a hazugság!

... A szél s-ihog a lombok szép levelei között, a hold oly ábrándosan világít, az egész természet alszik; ah, a falevelek csilingelése eszembe juttat valamit, szívemhez szóíoan, megreszkettek beléje, ah ez emlékezet mi volna más, mint a szerelem!

Szívem, melynek verése, melynek érzése, már oly régóta kialudt, e szív nem volt mindig ilyen, megvala neki is tavasza, meg boldogsága. Ah! új életre vélek ébredni, midőn vissza gondolok e korra. Elöttem ködfatyolban egy nő — egy augyal jelenik meg... ki tudom-e ejteni most ajkaimon drágt nevét?! Gizella... igen, ki biram moadani s e uév, mint tüz vonul át hanyag ereimen s őt belém új életörömet! Igen boldog voltam; szerettem, és ő is! Az ifjuság tiszta szerelme vonzá ajkainkat egymáshoz, szerelemtől dobogó szive volt nyughelyem, mosolygó arca maga a meuy-ország vala számomra!

De ah, nem sokáig lehettünk boldogok! Szülőink akarata másképp kívánta. Erővel szétszaggatták szívünket és abból szerelmünket gyökerestől kitépni iparkodtak. El-választottak egymástól, nem látuk egymást többé. — Ő elment távolra messze... eugemet papságra kényszerítettek. Papnak!... életemet papságra kényszerítették Papnak!... életemet rabolták el vele... tönkre tették teljesen. Étlahalott voltam... mint alvajaró mentem-keltem. Nem volt örömem semmiben... meguntam élni!

De egyszer találkoztam Gizellával! A szerelem még élt bennünk! Ő vágyott utánaam és én ő utáná. Már elfelejték mindent, boldognak képzeltem magam a kéjmá-morbau... midőn mintegy rettető meuykó csapásra összeroskadva és életem boldogsá-guak megölőjét felieremém! Pap voltam... nem lehettünk egymáséi. A szerelem ereje s hatalma azonban nem riadt meg bennem ettől!... A kellelten papi életet felmondám, megszegém!... Ez volt az erősakolós bosz-szuja!... Ezymásuak éltünk most, de őh fájdalom ismét nem soká! A kegyetlen zsar-nokok, akik csak saját javukat nézik... a minden földi szent érzelmet lábbal taposó, vérszopó s kiszemelt számtalan áldozataikat lassu halállal kinzó hiéuak... az egyhá-ziak, kik előtt más számára nincs szerelem nincs érzés... csak erszény!... ezek rombolák le életemet. Eitéltek, remeteségre kárhoztattak. Vigyázuak, hogy el ne mehes-sek. I-életök igazságtalan, parancsuk öukényes

Kiűzött a világból, eltemetett mindanki mástól élőhalottá tett... semmiért!! Nem cselekedtem semmi rosszat, sem gonoszat, ... csak szívem szerelmét követtem! Ez nem bün!

S azóta itt tespedek... életem gyötrel-em, pokoli kín!

Gizella... Gizella... Látlak e még valaha?!

Szeretsz e még?... Oh mondd! Bíz-d válaszodat a lombok suhogására, a szellő szárnyára! Oh oly szépen csilingelnek a levelek, oly lágyan rezg a fuvalom a fák zöld koronáján. Oh felelj!

En szeretlek... imádlak! Oh Gizella, mért is kell annyit szenvednem érted?... Boldogságomért?!

Oh felelj... nem!... hanem jer... dől szerető szívemre, áraszuk el forró csó-kokkal kéjtől hevülő orcáinkat, hadd hajt-sam élvezettől ittas fejemet buja kebled hullámai közé, hadd gördüljenek örömköny-neim, hajad sűrű erdejébe. Takarj be av-val... jer csókolj meg, hisz szeretlek... imádlak... Gizella, ...csókolj, ugy mint én!

Itt rögtön elhallgatatt a remete. Mint ső-bálvány, megmerevedve bámult egy helyre; szeméi kidüldetek.

— Mit akarsz? — Ki vagy? Te talán Gizella? Oh jer hát keblemre!

D: nem! — Te nem vagy Gizella!

Vérem elhül, tagjaim megmerevülnek — mit látnak szemeim?... te... az ördög

vagy! Ott villognak tűz szemeid . . . lángoló szarvaid. Ott tátong tüzetokádó torkod . . . Minek jöttél. mit akarsz tőlem ismét? . . . Mit kívánsz? Mit akarsz? Ah! értem már! Gizella segíts! szívemet akarják elrabolni. Gizella: Nem adom a szívemet — Hát ismét megirigyeltél e percnyi boldogságért — kéjből a pokolba akarsz taszítani? szívemet akarod elrabolni . . . azután eltiporni? . . . te síéna, te ördög!!

Megirigyeltél ugy-e ismét? Hát nem volt elég mit már eddig szenvedtem? Szívemért jöttél? Gizella, szeretlek!

Hallod-e ördög, szeretem, imádom; s fogom is örökké. . . Nem fogsz kinzani többé? . . . Nem akarok többet szenvedni! Gizella, döfd a kést mellembe, öl meg — azután magadat!

Ime a kés . . . várj tehát, majd először megöllek én téged . . . azután magamat! Szerelmemmel halunk meg Gizella! A kés felvillogott s a szerencsétlen remete teljes erejéből magába adófta . . . Vértől elborítva, patakzó sebbel bukott a földre s kiadá lelkét . . .

A lombok összesusogtak fölötte, a hold kifejté egész fényét, a szellő siránkozott, a bagoly huhogott. A mélységes erdő ijesztő képet öltött . . . a levegőben egyszerre tánczó tüzlángok jelentek meg . . . sziv alakban; majd izzó kések repültek fel s alá a légtérben. Mintha egyszerre a sok fa, bokor, fű mind eltűnt volna, vakító világosság között egy kép tárult fel, a remete vörös tűzben — miutegy égő holtteteme fölött. Titokzatos félhomálytól derengő szobát ábrázolt a kép — benne minden gyönyörű. Az ágyon egy gyönyörű nő ül, mellette a tüzes csókok árja között egy férfi. Kéjtől remeg ajkuk, a szerelem egygyé varázsolja őket. Egyszerre a nő felsikoltva eliszonyodik . . . Mintha nevének kiáltása csengene fülében, rettentő hangon! Szeretőjéhez kap, ahhoz simult még jobban, de a csengés fülében van! A remete lerogyott nevének végső kiáltásával, iránta szerelemből tör által döfve át s Gizella ez alatt egy új szerető karjaiba hull. A feltárlt kép elmosódik, a vörös világosság elenyészik, a remete holttetemét az ég is megsiratja! Fehér galambok jönnek, kik a remetét s annak szerető szívét elviszik . . . el . . . messze . . . oda, hol nincs önkény szenvedés, ármány, igazságtalanság, család és gonoszság, hanem, hol örökké a sziv világa, a szerelem tavasza, öröm, boldogság, élvezet és kéj virul örökké!

Megrendelő-lap levágandó.

MEGRENDELŐ-LAP.

T. Dörge Frigyes bankházának Budapest, Granátos-utca 12.

Megrendelek ezennel a

III. Magyar kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályára eredeti sorsjegyet
(megnevezni, hogy $\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ vagy $\frac{1}{4}$)

Összeg frt kr. { mellékelve van
postautalványon küldetik
utánvételezhető.

Név Állás Lakhely

Utolsó posta utca és házszám

Alólirt főelárusító által több nagy nyeresmény között

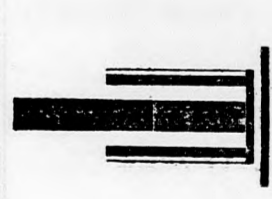
f. év márczius hó 22-én

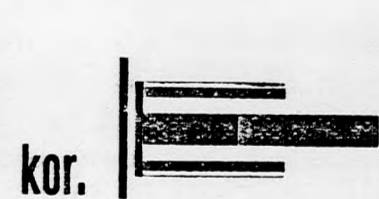
60,000 kor.

f. év április hó 6-án a

600,000 kor.

jutalomdíj fizettetett ki.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY A LEGSZERENCSESEBB ESETBEN

EGY MILLIÓ KORONA.

Első osztályu eredeti sorsjegyek árai :

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	75 kr.

A sorsjegyeket utánvétellel küldöm, de az összeg postautalványon vagy ajánlott levélben is be-
küldhető. A hivatalos tervezetet minden megrendeléshez ingyen melléklek. A huzási jegyzéket minden
további felszólítás nélkül a huzás megtörténte után azonnal beküldöm.

Szíveskedjek b. megrendelését megelőzően hozzá, mint a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítóhoz juttatni

Bihari Ede

BUDAPEST,
Granátos-utca 14.

HUZÁS:
1898. november 17. és 18.

100,000 sorsjegy
50,000 nyeresmény.

HAJNÖVESZTŐ,
 melynek jósága és kitűnő hasznossága az orvosi kar által 1898-ik évben Stuttharthban érdemmel kiütetve, mit ezekre menő hálás köszönet nyilvánítással bizonyíthatom, ugy egészség mint betegségnek hasznos szer, hajkihullás ellen, a fejbőrt megtisztítja és a haját megőrüsi úgy a hölgyeknél mint a férfiaknál. Ifjúknál korán sűrű bajusz képződik. Ezen kitűnő hasznos szer által elérhető eredményért felelősséget vállal

K. HOPPE
 Wien, I. Wiplingerstrasse 14.
 1 doboz ára 80 kr., postán küldve 90 kr.

Amerikai zsebórák
 Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosab és jobb mint a legdrágábbaké.
 Ára darabonként 3 forint
 Jótállás mellett, míg a készlet tart.
 Hozzá ezüst-óraláncz 60 krajczár.
Önberetváló készülék
 Fox, valódi solingeni gyártmány sok kiállításán kiütetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmeztakarító.
 Darabja 3 forint
 A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpacából vannak.
 Egy külön penge hozzá 1 forint.
 Megrendelhető:
POLLÁK SÁNDOR főbizományosnál
 BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utca 17.
 Gyűjtőknek 5 drb. után egy ingyen küldetik.

Gummi halhólyag
 Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10 százalék engedélyeztetik.
 Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10 százalék engedélyeztetik.
 elsőrangú orvosi szaktekintélyek nyilatkozta szerint a legmegbízhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és hölgyek számára.
 Ára tuczatonként eredeti parisi csomagolásban
 Gummi, elsőrendű gyártmány 0.80 6.— frtig
 Halhólyag kiváló fin. minőség 2.— 8.—
 Capotes americans (rövid) 2.— 5.—
 Gyűjtemény uraknak igen czélszerűen dobozokb. összeállítva 3.— 10.—
 Suspensorium 0.50 3.—
 Párisi női szivacska (Sytafe-Sponges) 2.— 6.—
 Irrigator teljesen felszerelve 1.80 5.—
 Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint 1.80 2.50
 Vezető hozzá külön 1.50
 „Diana öv” szab. havibaj elleni kötszer (minden hölgynek nélkülözhetetlen) 3.50 5.—
 Megrendeléseket pontosan és discretén eszközöl:
KELETI J.
 cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer gyáros
BUDAPESTEN. (Alapított 1878.)
 IV. Koronaherczeg-utca 17.
 Árjegyek ingyen és bérmentve.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LINCOLN
 BUDAPEST, BÉCS, PRÁGA, LEMBERG, BUKAREST, CRAJOVA.

„COLUMBIA-DRILL”
 Legnagyobb normálképek, horonok, szecskavágók, répvágók, karkortalan-mozsajók, daráló, őrt-malmok, egy-lomos szecskék, két- és háromvasúti ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
 BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
 által a legújandóvash-árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
 2/3 egész 12 lóerős, szilikon-lázas gépek, henger-ésjók, daráló-vasok, karkortalanok, kasszák- és arató-gepek, szecskavágók.

A világ legnagyobb LOCOMOBIL- ÉS GŐZCSEPLŐGÉP-GYÁRA.

LEGNAGYOBB NYIREMÉNY
 legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50 000 nyeremény **JEGYZÉKE.**
 Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben **1.000,000** korona
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1 jutalom	600000
	1 nyer. á	400000
	1 " "	200000
	2 " "	100000
	1 " "	90000
	1 " "	80000
	1 " "	70000
	2 " "	60000
	1 " "	40000
	3 " "	30000
	1 " "	25000
	2 " "	20000
	3 " "	15000
	31 " "	10000
	67 " "	5000
	3 " "	3000
	432 " "	2000
	763 " "	1000
	1238 " "	500
	90 " "	300
31700 " "	200	
3900 " "	170	
4900 " "	130	
50 " "	100	
3900 " "	80	
2900 " "	40	
50,000 nyer. és jut. összegben		13.160,000

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

Rendelőlevél levágandó **TÖRÖK A. és TÁRSA** uraknak Budapest.

Kérek részemre I. osztályu magy kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.
 Az összeget frt } utánvételezni kérem } postautalvánnyal küldöm. { A nem tetsző tölendő.

Pontos cím.

A harmadik nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000 újból **50,000** sorsjegyre nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160.000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben 2

EGY MILLIÓ KORONA.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6. — frt
 " fél " " " " 3. — "
 " negyed " " " " 1.50 "
 " nyolczad, " " " " — .75 "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előlege s beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervszetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A húzások a magy kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

F. É. NOVEMBER HÓ 17-IG
 hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa
 a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítói
BUDAPEST,
 V., Váci-körút 4a.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Váltóüzlete

Alapítási 1841. évben.

Részvény 15 MILLIÓ FT

Tartalékai 11 MILLIÓ 300 000 FT

Dorottya-utca 1. BUDAPEST Gizella-tér sarkán.

A NÁLUNK VÁSÁROLT
eredeti sorsjegyek
az
intézetünk bélyegzőjével
vannak ellátva.

Csak oly
nyaró-sorsjegyeket
váltunk be,
melyek nálunk vásároltattak.

Mi
csak hivatalos
sorsolási jegyzéket
küldünk szét és pedig
mindjárt megjelenése után
felszólítás nélkül.

HÚZÁS 1898. NOVEMBER 17. és 18-án.

Az eddig mutatkozó s minden várakozást felülmuló kedvező húzási eredménnyel, melynek nagy része ép a mi feleinknek jutott — indit bennünket arra, hogy felhívjuk a figyelmet a most kezdődő

3-ik magy. kir. szab. osztály sorsjátékra

A játéktervezet vizsgálásánál mindenki feltétlenül meggyőződik arról, hogy ezen sorsjáték a legnagyobb nyerési esélyeket nyújtja.

A kibocsátott 100,000 drb sorsjegyből feltétlenül nyer 50,000 drb, tehát a fele.

A 3-ik sorsjáték egymást követő 6 osztályában összesen

13 MILLIÓ 160,000 korona

sorsolattik ki, mely kizárólag a résztvevőknek jut.

A főnyeremény szerencsés esetben

1.000,000 (egy millió) korona.

A kiválóan előnyös és nyerési esélyekben bővelkedő játéktervezet folytán a magy. osztály sorsjátékot a külföldön is nagyon kedvelik és oly élénk az érdeklődés, hogy készletünk már nemsokára ki lesz merítve.

A ki tehát a most kezdődő III. magy. kir. osztály sorsjáték nyereményeiben részesedni kíván, szíveskedjék megbizását haladéktalanul hozzánk juttatni, mint-hogy sorsjegyeinket rendszerint már jóval a húzás előtt eladtuk.

A megbizás vétele után — a mennyiben készletünk tart — azonnal megküldjük a rendelt sorsjegyet.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzletének
osztály sorsjáték-osztálya.

Az első osztályu sorsjegyek árai:

Egy egész	frt 6.—
Egy fél	frt 3.—
Egy negyed	frt 1.50
Egy nyolczad	frt .75

MINDEN SORSJEGY MIND A 6 HUZÁSRA JATSZIK

6 HUZÁS UJSÁGIRÓK SORSJÁTÉKA

100.000 KORONA

5 a 20.000 KORONA STB.

EGY SORSJEGY ÁRA 1 KORONA

AN YNEREMENYI RAGYAKAT KIVANATRA 20 LEVONASSAL KESZPEZBEN VISSZAVASA- ROLJA A VALLALAT.

Húzás már
1899. év Január hó 4-én.
Sorsjegyeket ajánl:
A BUDAPESTI UJSÁGIRÓK EGYESÜLETE.
SORSJÁTÉK KEZELŐSÉG
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 1.